of अभिया q. v.) and अतावरम् (= अतस्य आवरम्), or अभियाता (instr. of अभियात्) and वरम्, or अभिया (instr. of अभी) and अता (instr. of अत्: 'going') and आवरम्; see also अभीभाभिभूभाभू. Comp. III. अभीक. E. अ priv. and भी.

I. अभीक m. f. n. (-कः-का-कम्) Lustful, libidinous; e. g. *Bhaṭṭik.*: ददृशे पर्णशालायां राक्षस्याभीकयाथ सः (comm. = कामुक्या); the same as अभिक. E. See s. v. अभिक; with the protraction of the second syllable. [The *Śabdaratnávali* which has only the form अभीक gives the meanings: [1] Lustful (कामुक). [2] Anxious (उत्सुक); the former perhaps in reference to the E. कम् with अभि, kṛit aff. ड; the latter in reference to the E. अभि, taddh. aff. कन्.]

II. अभीक Tatpur. m. (-कः) (ved.) [occurs especially in the locative अभीके] [1] Neighbourhood, vicinity (अभीके near; perhaps also in reference to time: *soon*; *Nirukta*: = आसन्न); e. g. *Ṛigv.*: को वां महश्चित्त्यजसो अभीक उरुष्यन्तं माध्वी दस्रा न ऊती (*Sáyaṇa*: = आसन्नप्रदेशे); or सद्यो दस्यून्प्र मृण कुत्सेन प्र सूरश्चक्रं वृहताद्भीके (*Sáy.*: = समीपे or संग्रामे, see the following); or परि वामश्वा वपुषः पतङ्गा वयो वहन्त्वरुषा अभीके (*Sáy.*: = गृहसमीपे); or स्वर्वतीरित ऊतीर्युवोरह चित्रा अभीके अभवन्नभिष्टयः (*Sáy.*: = समीपे); or *Ṛigv.*, *Vájas.*: आ यदिषे नृपतिं तेज आनट्शुचि रेतो निषिक्तं द्यौरभीके (*Sáy.*: = आसन्नकाले *soon*, *Máhidh.*: = समीपे, *Sáy.* considering द्यौः as an epithet 'luminous' of Agni; *Mahidh.* as a *genitive* — not *ablat.* — depending on अभीके); or *Ṛigv.*: महश्चिदग्न एनसो अभीक ऊर्वाद्देवानामुत मर्त्यानाम् (*Sáy.*: = अन्तिके, with देवानाम् and मर्त्यानाम् depending on it). [2] Battle, combat (*Nigh.*: = संग्राम); e. g. *Ṛigv.*: आस्रो वृकस्य वर्तिकामभीके युवं नरा नासत्यामुमुक्तम् (*Sáy.*: संग्रामे i. e. in the battle between the wolf and the quail; the abl. आस्रः depending not on अभीके, but on अमुमुक्तम्); or अचिं न महस्तमसो मुमुक्तं तूर्वतं नरा दुरितादभीके (*Sáy.*: = संग्रामे, the abl. दुरितात् depending on तूर्वतम्, not on अभीके); or त्वं नो अस्या इन्द्र दुर्हणायाः पाहि वज्रिवो दुरितादभीके (*Sáy.*: = समीपवर्तिनि संग्रामे, the abl. दुरितात् depending on पाहि, not on अभीके); or अहन्निन्द्रो अदहदग्निरिन्द्रो पुरा दस्यून्मध्यन्दिनादभीके (*Sáy.*: = संग्रामे). [These two meanings of the word answer perfectly the sense of all the ved. passages where it occurs; other meanings leant to this word, are neither required nor founded on authority.] E. अच् with अभि, kṛit aff. अच्; (the formation being analogous to प्रतीक, समीक, अनूक; *Sáyaṇa* who gives this E. and assimilates it in this derivation to the words of the *Gaṇa* पचादि, on account of the affix, and to those of the *Gaṇa* पृषोदर, on acc. of the irregularity in the composition, proposes also an E. इ (इण्) with अभि, uṇ. aff. कक्; but the former is preferable; the literal sense of the word is therefore 'approaching'; comp. अभिगमन, अभियान and similar compounds.

III. अभीक Bahuvr. 1. m. f. n. (-कः-का-कम्) [1] Fearless; see the inst. s. v. अर्धभ्रमक (*Trik.*, *Med.*, *Śabdar.*, *Ajayap.* &c.). [2] Cruel (*Med.*, *Śabdar.*).

2. m. (-कः) [1] A poet (*Med.*: = कवि). [2] A master (*Haláy.*: = स्वामिन्). E. अ priv. and भी, samás. aff. कप्.

अभीक्ष्णम् Avyayibh. [1] Repeatedly, frequently (*Amarak.*, *Hemach.*, *Ajayap.*, *Śabdar.* &c.); e. g. *Suśruta*: मूत्रे निकुम्भार्धपलं विपाच्य पिबेद्भीक्ष्णं कुडवार्धमात्रम्; or *Bhaṭṭik.*: इच्छन्त्यभीक्ष्णं क्षयमात्मनोऽपि न ज्ञातयस्तुल्यकुलस्य लक्ष्मीम्; or *Sáhityad.*: विनयति सुदृशो दृशोः परागं प्रणयिनि कौसुममाननानिलेन । तदहितयुवतेरभीक्ष्णमक्ष्णोर्द्वयमपि रोषरजोभिरापुपूरे; or *Kshírasw.* and *Vardhamána* (the author of the *Gaṇaratnam.*): अभीक्ष्णमास्फालयतीव कुम्भम्; or *Bhágav. Pur.*: अभीक्ष्णावगाहकपिशाञ्जटिलान्कुटिलालकान् । आत्मानं चोग्रतपसा बिभ्रती चीरिणं कृशम्. [2] Constantly, always (*Amarak.* &c.); e. g. *Kshírasw.*: अभीक्ष्णं वक्ति. [3] Much, exceedingly, eminently (*Trik.*, *Med.*, *Śabdar.* &c.); e. g. *Kenopan.*: अथाध्यात्मं यदेतद्गच्छतीव च मनोऽनेन चैतदुपस्मरत्यभीक्ष्णं संकल्पः (*Śankara*: = भृशम्). [4] Quickly; (*Hem.*, *Med.*, *Śabdar.*). [The word is said by some comm. on the *Amarak.* to be used also in the three genders; but this assertion appears to be founded only on the circumstance that it occurs in other *Koshas* also amongst the inflected words; its form, however, is always there अभीक्ष्णम् which might apply as well to an adj. as to an indecl.; e. g. *Rámásrama*: अजयस्त्वभीक्ष्णशब्दमनव्ययमप्याह । अनव्ययप्रकरणपाठात्). E. That given by *Rámáśr.*, *Bhanújid.* &c.: क्ष्णु with अभि, kṛit aff. डम्, and भि being protracted because the form belongs to the पृषोदरादि, is not very plausible; *Yáska* explains the word as a contraction of अभिक्षणम्; but as the protraction of the final vowel of अभि *in compounds* points either to a kṛit deriv. with घञ् or क्विप् or to the loss of a following अ (comp. अभीक II. and अभीपत्), the word is better considered as an Avyayibh. of अभि and अक्ष्ण. (It belongs to the *Gaṇas* स्वरादि *Pán.* I. 1. 37. and ब्राह्मणादि V. 1. 124.)

अभीक्ष्णशस् ind. The same as the preceding; e. g. *Rámáy.*: पितरं त्वनुशोचामि मातरं च यशस्विनीम् । अपि नान्धौ भवेतां नौ रुदन्तौ तावभीक्ष्णशः. E. अभीक्ष्ण, taddh. aff. शस्.

अभीघात Tatpur. m. (-तः) The same as अभिघात q. v.; e. g. *Suśruta*: विदीर्यते सीदति हीयते वा नृणामभीघातहता तु दृष्टिः. E. See अभिघात; with the second vowel protracted.

अभीच्छत् Tatpur. m. f. n. (-न्-न्ती-त्) Desiring, wishing for. E. इष् with अभि, kṛit aff. शतृ.

अभीज्य Tatpur. m. f. n. (-ज्यः-ज्या-ज्यम्) To be presented with a sacrifice, to whom an oblation is to be offered (as a deity); e. g. *Jaimini-Sútra*: अनिज्या वा शेषस्य मुख्यदेवतानभीज्यत्वात् (*Śabara*: ..... मुख्यदेवतामनभीज्यामुपदिश्याप्रधानदेवता विधीयते .....। अतः प्राप्तमुख्यदेवता अभीज्या अत्रोपदिश्यन्ते); [in the *Jaimini-Sútra* यदभीज्या वा तद्विषयौ, it is more correct to analyze यदभि इज्या (the oblation) &c.]. E. यज् with अभि, kṛitya aff. क्यप्.

अभीत Tatpur. m. f. n. (-तः-ता-तम्) Fearless, undaunted; e. g. *Rámáy.*: कैकेयी पुनरप्येवं घोरं वचनमब्रवीत् । अनर्थदुःखसंविग्नमभीता भयदर्शनम्; or *Ádip. Mahábh.*: संपेततुरभीतौ तौ गजौ प्रति गजानिव; or *Bhaṭṭik.*: क्रव्याशिनो दीप्तकृशानुवक्त्रा भ्राम्यन्त्यभीताः परितः पुरं नः. E. अ neg. and भीत.

अभीतवत् ind. As not afraid; e. g. *Hitopad.*: आगतं तु भयं दृष्ट्वा प्रहर्तव्यमभीतवत्. E. अभीत, taddh. aff. वति.

I. अभीति Tatpur. f. (-तिः) (ved.) Approaching with hostile intent, assault, attack; e. g. *Ṛigv.*: वन्वन्तु स्मा ते ऽवसा समीके३ ऽभीतिमर्यो वनुषां शवांसि (*Sáyaṇa*: अभीतिमभिगमनम्). E. इ (इण्) with अभि, kṛit aff. क्तिन्.